

Hír-telen

Hírlevél az alkotóművészetek szerelmeseinek

2006. I. évfolyam 2. szám

5 éves a MAIT Közhasznú Egyesület

Hornok Magdolna: Velencei laguna c. festménye

2006. április 1-jén ünnepelte alapításának 5. évfordulóját a Magyar Alkotók Internetes Társulása Közhasznú Egyesület a miskolci Csodamalom Bábszínházban. A rendezvényt az egyesület képzőművészeinek kiállításával kezdődött 14 órakor, melyet Tamás István, József Attila-díjas költő nyitott meg.

A kiállítók a teljesség igénye nélkül: Bor István Iván (grafikus), Mohácsi Józsefné Zsóka (festő és grafikus), Varannai Margó (festő), Mohácsy Donáth Csaba (fotós), Demény Zita (fotós), Ötvös Károlyné (üvegfestő), P. Vargáné Mohácsi Kinga (festő), Majoros Zsuzsanna (tűzzománc-készítő)...

Ezután a Szabó Sándor, MAIT elnök ünnepi beszédében megemlékezett az eredményekről, valamint beszélt az egyesület jövőbeni céljairól.

Az ünnepi díjkiosztón Mohácsi Józsefné Zsóka, alkotóműhely-vezető adta át Lindák Mihály-díjat, az Életmű-díjat, valamint az Alkotói közösségünkért-díjakat. 23 fő kapott a jeles napon elismerő oklevelet munkája elismeréséért. Közöttük a miskolci Civil Ház az Alkotói közösségünkért-díj ezüst fokozatát. A Lindák Mihály-díjat idén Szabó Sándor, az Életmű-díjat Bor István Iván és Somossy Katalin megosztva vehette át.

A díjkiosztó után a Megszólaló Kezek Közhasznú Alapítvány neves zenészei és színészei olvastak fel a MAIT alkotóitól műveket, valamint adtak elő operett és musical részleteket, nagy tetszést aratva a műértő közönség előtt.

Előadók, felolvasók voltak: Adámy Zsuzsi, Dr. Vida János, Herédy Éva, Hevesi János, Kékes Zsuzsa, Lökös Dorottya, Péva Ibolya, Simon Ildikó, Somló István és Takács Marika.

A rendezvényt támogatta: Jedlik Ányos TIT – Miskolc.

Szabó Sándor, a MAIT elnöke

Bor István Iván grafikája

/Illusztrációk Pilinszky János verseihez, 1980/

Költészet Napi megemlékezés – 2006

A Hegyaljai Alkotók Társulása 2006-ban is megrendezte a Szerencs Város Önkormányzatával és a Városi Kulturális Központ és Könyvtárral közösen a Költészet Napi megemlékezését 2006. április 11-én a szerencsi Rákóczi-vár Lovagtermében.

Köszöntőt Dr. Gaál Ernő, a HAT elnöke mondott, majd a rendezvényt Rónavölgyi Endréné polgármester asszony nyitotta meg.

Ezután Koncz Gábor, Kossuth-díjas színművész *Gyorsvonat* c. önálló estje következett, amely igen nagy sikert aratott a teltházas közönség előtt.

Az estet a HAT szavalóversenyének ünnepélyes díjkiosztója és az elismerő díszoklevelek átadása zárta.

Jubileumi Antológia

A MAIT Közhasznú Egyesület alapításának 5. évfordulója alkalmából *Nyitott szívvel* címmel jubileumi antológia kiadását tervezi.

A kötet jellemzői:

- A/5-ös méret fekete-fehér képekkel (festmény, grafika stb.), színes kemény fedeles borító, elől és hátul egy-egy festménnyel. Elöl most Mohácsi Józsefné Zsóka majd erre a célra megfestett festménye, hátul a pályázat képzőművészeti kategóriájának 1. helyezett alkotása lesz látható.
- A verseket és prózákat A/4-es formában, Times New Roman betűtípussal, 16-os betűnagysággal, normál sorközökkel, maximum 14 oldalig fogadjuk el.
- A kötetben való megjelenéshez 1 db fénykép, és (de minimum) 5-10 soros bemutatkozás szükséges!

Bekerülési költség rendes és tiszteletbeli tagoknak 500 Ft oldalanként (minimum 2 oldal esetén), nem tagoknak 750 Ft lesz egy oldal (kérhető 1 oldal is). Két oldal után fogunk kiosztani egy könyvet.

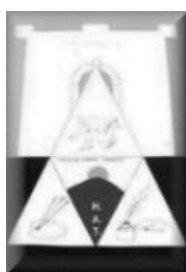
Ha valaki támogatót szerez a kötet megjelenéséhez, akkor 10000 Ft-os támogatás esetén 4 oldalt, 20000 Ft után 8 oldalt, 30000 Ft és e feletti támogatás esetén pedig 10 oldalt ingyen kaphat a könyvben. Céges támogatóinknak az APEH felé igazolást tudunk adni, amely alapján a támogatás teljes összegével tudják majd csökkenteni adóalapjukat (maximum az adózás előtti eredmény 25 %-ig). Tartós adományozás (1+3 éves szerződés) esetén az adózás előtti eredményt csökkenti az adomány teljes összege, + az adomány további 20%-a (maximum az adózás előtti eredmény 25 %-ig).

A művek beküldési határideje: **2006. augusztus 1.**

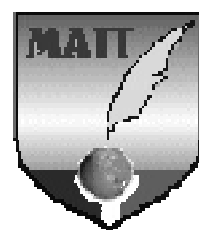
A könyvbemutató ideje és helye honlapunkon lesz feltüntetve, de mindenkit, aki a kötetben szerepel, postai úton kiértésítünk.

Beküldési cím: MAIT Közhasznú Egyesület, 3516. Miskolc, Pf.: 4.

Számlaszám: Sajóvölgye Takarékszövetkezet, 55400259–10002924.

A II. Tarcali HAT–MAIT alkotótábor programterve

A tábor helye: Tarcal. Központja a Bakancsos Turista Szálló, igény esetén sátorozási helyet (1000 Ft/éjszaka) vagy magánházaknál is tudunk szállást biztosítani (2500 Ft/fő/éjszaka). Optimális létszám 40 fő (max. 50 fő). A gépkocsik zárt helyen parkolhatnak.

A tábor ideje: **2006. augusztus 22–26-ig.**

1. nap – kedd:

- Gyülekezés, regisztráció, házirend és programismertetés 15.00-kor.
- 19 órától hagyományteremtő látogatás Leskó Imre, MAIT alelnök–táborvezető birtokán (borkóstolás szalonnasütéssel).

2. nap – szerda:

- Bemutatkozások 9 órától 15 óráig, 11.00–11.30-ig szünettel.
- 18.45 a kiállítás megnyitása, zsűrizése a Művelődési Házban.

3. nap – csütörtök:

- 15 óráig az előző napi program.
- 18.30-tól ismerkedés Hegyalja szőlő és borkultúrájával Pataky Sándor Ákos polgármester úrnál – 6 féle bor, 2 féle pálinka és vacsora (2500 Ft/fő) vagy helyette a Szállón vacsora.

4. nap – péntek:

- 15 óráig az előző napi program.
- 17 óráig tarcali séta (igény esetén kopaszhegyi kirándulás).
- 19 órakor *Gála Műsor* a Művelődési Házban.
- Előadás után *Fogadás*, találkozás az Önkormányzat képviselőivel a Könyvtárban.

5. nap – szombat:

- 8 órakor reggeli, majd az esetleges anyagi ügyek rendezése.
- 9 órakor a Tábor értékelése és bezárása.

Kötött programok: 8 órakor reggeli, 14 órakor ebéd, 18 órakor vacsora; kedd–péntek 9–15 óráig műhelymunka, bemutatkozások (szünet 11.00–11.30-ig).

Költségek: reggeli 350 Ft/fő, vacsora 350 Ft/fő, ebéd 750 Ft/fő, szállás 1300 Ft/fő/éjszaka (magánházaknál 2500 Ft/fő/éjszaka, sátorban 1000 Ft/éjszaka), kopaszhegyi kirándulás 8000 Ft/busz – 40 fő esetén 200 Ft/fő, borkóstolás vacsorával 2500 Ft/fő.

Összes költség 5 napra:

- szállón, borkóstolás nélkül 11200 Ft/fő,
- szállón, borkóstolással 13350 Ft/fő,
- sátorban, borkóstolás nélkül 10000 Ft/fő,
- sátorban, borkóstolással 12150 Ft/fő.

A jelentkezéseket **2006. július 31-ig** kérjük leadni a MAIT Közhasznú Egyesület címére.

Cím: MAIT Közhasznú Egyesület, 3516. Miskolc, Pf.: 4.

A költségeket aug. 22-én, kedden a regisztrációnál kell befizetni.

MAIT tagok a tagsági igazolványt (kitűzöt) hozzák magukkal!

A *Jelentkezési lap* honlapunkról (www.mait.ini.hu) letölthető.

Kelt: Miskolc, 2006. április 18.

Szeretettel várunk alkotótáborunkban!

*Belinszkyné Nagy Irén:
Anyanyelvünk zene*

Anyanyelvünk zene,
Száll a levegőben,
Határokon által,
Fagyban, napsütésben.
Barátság, békesség
Örök muzsikája,
Vérrel, verejtéssel
Gyötrődve íródott
Mindenki számára.
Könnyezve izzadtuk
Naponta, éjente,
Hogy –
Szomorú dallamát
A világ megértse,
És hogy befogadják,
Ismerjék, szeressék
E sokat szenvedett
Nemzetnek zenéjét.
– Anyanyelvünk zene,
Citerás muzsika,
Őseink lelkei
Zengenek húrokba,
Füttyel ékesítve
Minden nyelven zengi:
Árpád vezér népét
Az Úr Isten soha
Ne hagyja elveszni.

Szikszai Ilka: Nyárutó

A nyárutó hűvös lépcsőin
Lépkedek álétan lefele.
Bőrömbe hasít metsző köd éle.
Halott virágok gyúrt bordó
Szirmai intenek lelkenek.
Valami bennem is véget ért –
Talán ismét az elszökő év.
S érettebb, bölcsebb lettem?
Nem. Csak az idő fogja kezem.
Vezet mind bentebb sűrű erdőbe
Nem látja vak szemem, hol van vége.
Borzongva nézem a fák közt
Vibráló, táncoló égi fényt,
Halántékom lüktet, hallom a zubogó vért,
Amint testemben kattánva idomul szét –
Mert ilyenek vagyunk mi,
Anyag, szövet, sejtbumeráng,
Mi újra, s újra életért kiált.
Szállnék most elúszó felhőkön,
Szólítom magasrendű Teremtőm:
S érettebb, bölcsebb lettem?
Nem. Csak az idő fogja kezem.
Vezet egy furcsa, ismeretlen világba,
Köddé váló, akaratlan elmúlásba.

Lindák Mihály: Csak neked

Csak neked szól minden szavam,
mert örökül ezt hagyhattam.
Testileg már eltávozok,
de lélekben veled vagyok.

Örökséged hát legyen a hit,
mitől semmi el nem tántorít!
Szilárd elvek és ideálok
nyomán békédet megtalálok.

Ne veszítsd el soha a reményt!
Ez mutatja utadat, a fényt.
Mindez beragyogja lelkedet
és várt boldogságod megleled.

Szeretet a legfőbb jótét.
Nem érdemed, csak ajándék.
Viszonozd hát önzetlenül,
feletted az ég kiderül.

Örökséged csupán ennyi,
tanulj meg hát vele élni.
Csak neked szól minden szavam,
mert örökül ezt hagyhattam.

Somossy Katalin: Barátság

Kézfogás
a szívekben,
a lélekben.
Együttézés
a gondban
s örömben.
Segítés
a bajban.
Kézfogás
a szívekben,
a lélekben.

Varannai Margó festménye

*Édes Richárd: A lélek-ellenőrök**– metafizikai párperces –*

2006

*MVK-ellenőrök: Jegyeket, bérleteket kérek ellenőrzésre!**Lélek-ellenőrök: Lelketeket, életeteket kérem ellenőrzésre!*

Frici felfedezte figyelőit. Minden mozdulatát megfigyelték, megérezte. A férfi egy komor kedd reggelen a lángossütő előtt állva azzal szembesült, hogy sosem lehet többé szabad. Tudta, hogy turkálnak a tudatában, tisztában volt vele, hogy a kontrollerek keze van a dologban, illetve az agyában. Mikor elindultak feléje, Frici úgy érezte, a világ máris távolodni kezd tőle. Valóban távolodott, gyilkos iramban hősünk minden vonalat és porszemét megremegtetve élte át önmaga megsemmisülésének lehetőségét a komor kettős közeledésében.

A lélek-ellenőrök Frici első látványától még megtorpantak, majd végigmérték ösztövért, beteges alakját, és szemkontaktusuk feszültsége feltárta hősünknek, hogy ezek érte jöttek, soha többé nem szabadulhat tőlük. Mikor a magasabbik Fricire mutatott, és a másik erre javarészt érzelemmentes arckifejezéssel bólintott, Frici úgy vélte, teste atomjaira esik szét, és baljós előérzettel kényszerült tudomásul venni, hogy ezután már sosem rakhatja össze önmagát egy normális Fricivé, olyanná, amilyen korábban, a kontrollerek előtt volt. Képtelenné vált összelegózni korábbi önmagát. Jöttek, az embertelen egyszerre lépés szimpla földi halandók számára szinte utánozhatatlan tökéletességével lopóztak egyre közelebb hősünkhöz. Olyan lépések voltak ezek, melyek pusztán látványukkal megkérdőjelezték az emberi létet. Frici egészségtelenül egoista ember volt, mérhetetlen önimádattal szerette a saját személyiségét, melynek eljövendő szétrobbanását vélte előrevetítődni a pokoli páros szakszerű, precizitást és hallgatag perverzitást egyaránt magába olvasztó ötvözetében.

A kontrollerek közeledtek. Keveset tudott róluk, de ez a minimális infómennyiség is a halál ígéretét hordozta magában. A mendemondák misztikussá, ugyanakkor ijesztően evilágivá ötvözték ördögi, ugyanakkor rettenetesen mindennapi alakjukat.

Munkamódszerük a korábbi világ busz–villamos és vasút járatain feltűnő

jegyellenőrökéhez hasonlított, a különbség mindössze abban rejlett, hogy a jelentéktelen külsejű, ám végzetes vagányok az utazásra jogosító papírfecni helyett az emberek lelkét és tudatát vetették vizsgálat alá. A lélekellenőrök teljes titokzatosságban dolgoztak. Mindig csak ketten voltak, nem ismerték a többi controller-duót, nem láthattak rá a távolabbi munkatársaik által megoldott ügyekre. Nem tudták, kik a főnökeik, mert a számukra kijelölt ügyeket csak a város különböző pontjain szétszórta postafiókokba küldött Gyanúsított-Kartotékokból értesülhettek.

Frici nemrégiben azt hallotta egy füstös külvárosi kiskocsmában, hogy minden lélekellenőr-csapat más és más megközelítésben értelmezi a hatáskörükbe sodródó ügyeket. Az új világ jogrendszere ijesztően kuszává és szétesetté változott, akárcsak lakóinak lelkiállapota. Minden ellenőr eltérő módon értelmezte a társadalomban felmerülő problémákat. Volt, aki egy sima autótolvajt azonnali kivégzésre ítélte, egy megdöbbentően megbocsátó habitusú munkatársa azonban egy tömeggyilkost engedett szabadon, mert az hitt Istenben, és előadta neki, hogy a közeljövőben új életet kezd.

Az egyik magas volt, sovány és olyan keserűséggel kevert kegyetlenségről meséltek az arcvonásai, mintha valaki egy külön erre a célra kifejlesztett kínzóeszközzel percenként ráncokat vésne a képére. Megviselt, pépes volt az arcra, mintha élete során állandóan verték volna. Irgalmatlan szeméből olyan bestiális kegyetlenség, olyan démoni düh sugárzott, amit Frici legutóbb ijedt remegéssel fedezett fel az állatkertben, mikor Marcikával, a kisfiával a hiénákat figyelte. A magasabbik controller szemei Fricit a hiénák tekintetének vérehes villogására emlékeztette, a ragadozókéra, akik a másik lény bárminemű tisztelete nélkül marcangolták az afrikai vadonban elesett állattársaik széttépett testét. Úgy érezte, ez a nagyranőtt lélek-ellenőr még arra is képes lehet, hogy széttépje a lelkét. Karvalyorra akár a sasé, aki a csőrével a mezőn menekülő nyúl pihe-puha testébe, szívébe mar. A másik kicsi volt, egy nagy szakállú és tömzsi törpe, kevésbé kegyetlen kisugárzással, akit közönyös arckifejezése valamelyest mégiscsak megfosztott embervoltától. Mintha egy kertitörpébe oltott kisméretű kőszobor robogott volna felé, egy kő szakállas robot, aki már csak külsejében ember.

Az érkező ellenőrök, de elsősorban a karvalyorrú controller jövetelétől Frici a világ végét élte át, érezte, ahogy az univerzum billeg-inog a szemei előtt. Vagy... ez már lelkének a vizsgálata lenne? Itt már misztikus mancsok turkálnának az agyában, ellenőrizve vétkeiket és bűneiket, a legaljasabbaktól a legmagasabbak tartalmakig ívelő gondolatait? Sejtette, most kutatják át lényének összességét, kifosztják emlékeinek és élményeinek összes rejtelmes rekeszét. Fájdalmasan tapasztalta, miként tépnek-cibálnak meg elméjében minden információt, miként csapnak le gyilkos sasként a menekülő, nyuszi-ártatlanságú titkaira is. A kontrollerek kizsigerelték, teljes mértékben ráláttak a személyiségére, ettől úgy érezte magát, mintha alaposan megverték, majd meglopták volna. Ellopták tőle létezésének titkait, ezáltal megfosztották önmagától, eltulajdonították tőle azt, ami Fricit Fricivé tette. Lelkének vizsgálata röpketizenöt másodpercet vett igénybe. Mire a két pszichopandúr a lángossütő épületéhez érkezett, már mindent tudtak Friciről.

Tudták, hogy Miskolcon született, hogy milyen rendes emberként kezdte életét, aztán az üzleti sikerek hatására mennyire mohó és önimádó lett, tudták, hogy mindig a szőke, nagymellű és kék szemű nők voltak a kedvencei, megmosolyogták, hogy a szüzességét egy lepukkadt vidéki étterem férfi vécéjében veszejtette el egy kritikán aluli külsejű prostitúttal. Megismerték még ezeknél is intimebb titkait. Tudták, hogy feleségét, a szép Annát hullarészegen szólította le egy nosztalgiaiskóban, jót mosolyogtak azon, hogy melyik Frici kedvenc póza az ágyban, rájöttek, Frici mindig azzal próbálja visszatartani az orgazmusát, hogy közben a tözsdei árfolyam adatait pörgeti az agyában. Aztán végre rátaláltak egy számukra valódi ingyencfalatnak ígérkező bűnre. Kiderült, hogy igaz, amit a titkos postafiókban talált tájékoztató gyanított: Frici csalja a nejét egy fiatal fruskával, egy kolléganőjével. Most kiolvasták a pszichéjéből, hogy mindez az irodai asztalon történt, ahol máskor az ügyfelekkel tárgyaltak, ott üzekedtek péntekenként állati pózokban. Látták a lelkében, hogy e viszony leplezésére Frici folyamatos hazudozásra kényszerült a családja előtt. A tárgyaló asztali szexpartikat Anna előtt izzasztó munkahelyi túlórákként állította be. Az izzadás stimmel de itt nem agymunkából adódó megerőltetésről volt szó, hanem egy egészen más területéről izzasztó izgatásáról.

– Igazságos napot – mondta erőltetett udvariassággal a nagyorrú. – Lelkeket, életeket kérünk ellenőrzésre. Gondolom, tudja, kik vagyunk, és miért lehetünk itt. Nincs értelme tagadni, vagy az ártatlanság hiú hazugságával mentegetőzni annak érdekében, hogy elkerülhesse bűneinek következményeit.

– Bűnök? – hökkent meg Frici. – Én nem öltem meg senkit, nem lopok, nem zsarolok, akkor meg mi a problémájuk velem? Egyáltalán mi az, amivel vádolnak?

– Mindig ugyanaz a mondóka – nézett üres elkeseredéssel törpe társára a nagyobbik. – Mindig ugyanazok a játszmák, végeláthatatlan egymásutániságban, futószalagon. Képtelenek új érveléseket kidolgozni, azt hiszik, ártatlanok, mi bevesszük ezt, pedig ezzel mindig csak mélyebbre süllyednek a pöcegödörben a kis pimaszok!

– Előzzük meg a felesleges tiszteletköröket, Frigyes! – legyintett lemondóan a kisebbik. – Az elmúlt másodpercekben teljes komplexitásában térképeztük fel az ön pszichéjét, ezáltal mindent tudunk magáról, még azokat a tudatalatti szintre száműzött infókat is, amiket még saját maga sem akar tudni önmagáról. Bizonyosak vagyunk a bűnösségében, és a törvény betűjének szigorú ok-okozatiságát betartva meg kell büntetnünk magát, hogy megtoroljuk a tetteit. A szakmában csak a Kénszagú Kettősnek neveznek minket irgalmatlan büntetési módszereink miatt, így bizonyos lehet benne, hogy nomen est omen, maga sem menekülhet előlünk és az általunk önre kiszabott kegyetlen következmények elől. – D-de... d-de... – Frici feszültségében dadogni kezdett, mert úgy érezte, a Kénszagú Kettős egy lélektani mozsárba kényszerítette, ahol darabokra törték korábban legyőzhetetlennek hitt önbizalmát és önértékelését. – De... mik lennének ezek a bűnök?

– Ha mindet fel kellene sorolnunk, karácsonyig ülhetnénk itt – mosolygott Fricire megvetően a Karvaly. – Csak a legfontosabbakat említjük meg, hiszen bűnből több billiónyi található a tudatában. Ön javarészt végigzongorázta a tízparancsolatot, a gyilkosság kivételével, ezért lehet, hogy pontosan ez, a gyilkosság lesz a maga büntetése, hogy teljes legyen a kör, mert ma ilyen kedvem van. Legkiemelkedőbb bűnei a hazugság, a felesége megcsalása, a nagyképűsége és a mérhetetlen mohósága. Önt nem is Fricinek, inkább Stricinek kellett volna nevezni! Maga megcsalta a nejét, ezáltal átvitt értelemben a gyerekét is átverte, a középiskolában verekedett egy kortársával, ráadásul öt évesen még az óvodából is megszökött... Mit mondhatnánk még ezek után? Azt egész élete egy erkölcsi fertő, ezeket a tényeket nem lehet másként értelmezni, olvastuk az agyában, már nem lehet meg nem törtétté tenni a bűneit. Itt nincsenek mentő körülmények, ezt el kell ismernie. Ön elárulta a családját, és ez az árulás egy magasabbrendű értelmet hordoz magában. Aki elárulta a kedvesét, a gyermekét, az ugyanezt a bűnt az állammal is nyugodt szívvel megtenné, lelkiismeret-furdalás nélkül! Ön tobzódik a törvénytelenségben, valósággal pancsikol benne! Most már megértheti, miért nem maradhat a társadalomban. Maga túl rossz, túl veszélyes, egyszerűen nem illik ide! Likvidálnunk kell, nincs más lehetőségünk!

A törpe is csatlakozott Frici erkölcsalázásához: – Nem cáfolhatja meg a tudatában lévő tényeket, ezek valódisága nem kérdőjeleződhet meg. Ezzel olyan, mintha önmagát akarná megkérdőjelezni. Most már késő búslakodni, vagy a vezeklőt játszani! Ha korábban normálisan viselkedett volna, akkor mi most nem lennénk itt. Nem hiszünk az emberek erkölcsének radikális újjáformálásában, az emberi viselkedés megváltoztathatóságában, a rossz morál módosíthatóságában. Kollégáim, főnökeim és jómagam chat-es konferenciáink során arra a döntésre jutottunk, hogy az ilyen személyiséggel rendelkező szörnyszülöttek számára nincs és nem is lehet hely korunk társadalmában, ezért jobb lesz, ha most azonnal eltüntetjük önt ebből az életből, melyben eddig élt, hogy jobba tegyük a világnak a mi igazságszolgáltatásunk alá rendelt szegletét. Ez a büntetési mód az ön számára első nekifutásra talán kissé kegyetlennek tűnhet, de higgye el, nincs más út ön előtt, csak az eltűnés. Az önt körülvevő emberek élete is jobb lesz, ha magát eltüntetjük! Egy ilyen moralitásában meghasonlott mihaszna hiánya szebbé, kedvesebbé teszi majd a világot mindenki, valamennyiünk számára!

Frici ekkor úgy érezte: a lábai megszűntek létezni. Mintha a megsemmisülés alulról fölfelé haladva kezdte volna a befolyása alá vonni hősünk testét. A lábujjainál, majd a lábfején kezdte, a lábszárán fokozatosan felfelé kúszott, már a lágyékát csiklandozta a nemlét hidegsége. Ezt az élettelen eltompulást az tette a legkísértetiesebbé, hogy Frici teljesen elbizonytalanodott a valóság természetét illetően. A megsemmisülés-érzés realitását tekintve Frici végig kétségbeejtő bizonytalanságban vergődött: nem tudta, hogy testének elvesztése csupán illúzió, vagy a kontrollerek esetleg ténylegesen megsemmisítik őt szellemi erejükkel. Megborzongott a vészjós ló verziótól: lehet, hogy tényleg elkezdődött sejtenként, lépésenként történő szétbontódása? Frici felmorzsolódása közben azon filózott, hogy az élet felépülése hasonló lehet a végső leépüléshez. Ha biológiailag gondolunk bele, az élet felépülése is sejtről sejtre, apránként lép be a létezésbe – lehet, hogy a halál, a vele ellentétes létfolyamat is hasonlóképpen működik. Félbeszakította elmelekedését megpróbálta megragadni az életet, érvelni akart, hogy megmenthesse magát és visszatérhessen a családjához, hátha ezek mégis megbocsátják botlásait:

– D-de h-hát – dadogott Frici – Nekem feleségem... gyereke van – engem... nem tüntethetnek el...

– Ó, ne aggódjon, gondoskodni fogunk a családjáról – legyintett együttérzést játszva, de ezúttal még embertelenebbé válva a kishívő kreatúra. – Ha eltüntetünk egy családost embert, akkor magas pénzjutalomban részesítjük a családját, ezáltal honoráljuk a humanitásukat, amiért eddig is elviselték az ön tűrhetetlenül gonosz és önző személyiségét, és azért is, mert a maguk módján hozzájárultak a világ jobba tételéhez, a társadalom tökéletesítési procedúrájához.

– Így van, Frigyes, megnyugodhat Anna és Marcika sorsa felől – mondta a magasabbik. Miközben mi a maga eltüntetésén dolgozunk, kiváló kollégáink éppen az ön lakásának ajtaján kopogtatnak be, hogy elbeszélgethessenek Anna asszonnyal és kisfiukkal az igazságot illetően. Megmagyarázzák nekik, hogy igazából sosem volt szükségük magára. Megértetik velük, hogy maga csak egy szörnyszülött volt, és a család akkor járt a legjobban, mikor ön kilépett belőle. Munkamódszerünk kiváló hatékonysággal menetel, az esetek 90%-ában a családtagok elfogadják az új helyzetet, vagy ha mégsem akarják, a felkínált pénzösszeg nagysága rendszerint feledteti a hozzátartozók primitív, állati jellegű bánatát. Egy magasabbrendű szellemiségbe lépő ember a mi véleményünk szerint nem siratja meg a családi szegény okának eltüntetését, inkább hálásnak kellene lennie, hogy mi elvégezzük helyette a piszkos munkát.

– Maguk a szörnyetegek, nem én! – förmedt rájuk Frici, túllépve eddigi félszégén. – Nem gondolják, hogy a gyilkosság túl súlyos büntetés azért, mert öt évesen meg szöktem az óvodából, vagy mert csalom a feleségem?

– A fennálló normák betartásában és a büntetés fajtájának meghatározásában szabad kezet kapunk – nagyképűsködött az életről és halál urává emelkedett tekintélyes törpe, miközben kihúzta magát, hogy ezzel is magasabbnak tűnjék. – Mi döntjük el, hogy ölünk, verünk, száműzünk vagy esetenként megbocsátunk. Lehet, hogy sok korábbi bűnshöz hasonlóan csak bezárjuk önt egy sötét szobába élete végéig, és enni-inni majd kap néha, de nem találkozhat többé élő emberrel, az ételt is majd az ajtó alatt vagy valami trükkös fali rekeszen keresztül adjuk be... Szóval lehet, hogy az ön eltüntetése csak az emberi társadalomból való száműzetését foglalja majd magába. Ezt még nem tudjuk, de majd most döntünk róla, miközben megesszünk egy lángost. Benne vagy egy zsíros reggeliben, kolléga? Látom az éhség lappangó csillanásait a szemében.

*Szegő András: Hadifogoly voltam keleten**Nagyatádon, majd úton*

Verőfényes, szép nyári-őszi hetek köszöntöttek ránk Nagyatádon. 1944-et írtunk.

Egy iskola épületében voltunk elszállásolva. Többnyire szétszórt gyalogsági alakulatokból összeverődött, valamint különböző hadikórházakból továbbított népség voltunk. Nagyatád katonaváros volt, azonos időben három-négy alakulat is állomásozott a városban. A helyi állomásparancsnokság intézkedése folytán minden alakulat készülséget adott. A szokásjog alapján a készülségek mindig valamely másik alakulat katonáját igyekeztek befogni és az állomásparancsnokság fogdájába bekísérni. Ha járható megoldás lett volna, az ellenlábás készülséget mindenestül a fogdában éri a reggel. Meg voltak határozva a tiltott helyek, ahonnan a saját katonáinkat – ha odakeveredett – hazakísértük, hogy a másik készülség be ne gyűjtse.

Kijárási tilalom volt érvényben. Az elsötétített néma városban csak a katonák bakancsainak ütemes koppanása, egy-egy vezényszó, néhány puskalövés, valamint a szinte menetrendszerinti pontossággal bombaterhükkel úton lévő kötelékek tompa moraja hallatszott. Kísérteties volt. Az ellátásunk csapnivaló volt. Azt hiszem, hogy a város, de az egész környék nem tarthatott el annyi katonát elfogadható színvonalon.

Az igény időtartamát sem lehetett pontosítani, voltak hetekig, de voltak csak napokig helyben maradó egységek. A teljesség kedvéért meg kell azt is mondani, hogy kiegészítő élelem gyanánt vegyes gyümölcsíz tetszés szerinti mennyiségben lehetett szerezni. Ezt katonanyelven marmaládénak hívtuk, öt kilós ládában volt forgalmazva honvédségi használatra, a reggeli feketekávénak volt a kiegészítője olyan tízdekányi mennyiségben. Egy vagonra való volt belőle, valamely előttünk állomásozó alakulat hagyhatta az iskola egyik helyiségében, bizonyára szállítóeszköz gondja lehetett a továbbindulásnál. Egy-egy ládával biztonságba helyeztünk, de nehezen fogyott, és az édes csömör emléke máig sem múlt el, akkoriban pedig az öklendezésig kísértett, elég volt még hetek múlva is meglátni egy marmaládés ládát.

Zsoldfizetés napján a környező utcákban házaltunk, ahol általában tojást lehetett beszerezni. Ezt kellő szimpátia esetén a háziasszony megsütötte kevéske főzőolaj hozzáadásával és néhány hajába főtt burgonya mellékletével tálalva, amire kenyér helyett volt szükség. Ha olaj nem jutott, úgy főtt tojás készült a szerzeményből. Nagyon hálásak tudunk lenni minden kiegészítésért, mivel mindent csak jegyre lehetett kapni.

Egyik tartalékos tisztünk legénye oldotta meg a baráti társaságunk Nagyatádon hátralévő heteinek kiegészítő élelmezését. Miska az előző életében Makón a Gödörben muzsikált, és bevonulása alkalmával hozta magával a hegedűjét is. Napközben a szintén zenész cimboráival összejöttek a vonót koptatni. E környezetben hallott arról, hogy elmenekült környékbeli földbirtokosok tanyáin hátrahagyott állatokat – mivel úgyszólván közeleg a front – a gondozással megbízott cselédek kiárusítják. Szinte pár pengőért lehetett 30-40 kilós malacot kapni.

A Miska kész javaslattal jött. A város szélén lévő téglagyárban talált olyan családot, ahol vállalták a malac elkészítését. Miska elvezette a jószágot, ellátta a főköstölői teendőket, majd késő délután jött szólni, ha már ehető vacsora lett belőle. Olyan jól behegedülte magát a családnál, hogy a következőkben már csak a pénzt kellett adnunk és a beszerzéstől a tálalásig mindent a család végzett. Pörkölt készült párolt káposztával, vagy burgonyával, néha nokedlivel. Esetenként húsleves és igény alapján hurka vagy kolbász.

Másnap este egy-egy tál kocsonyára mentünk el a kincstári vacsora után. Miután kívánságunkra a háziak a közelben bort is tudtak beszerezni, és a háziaknál, valamint a szomszédos téglagyári családoknál lányok és fiatalasszonyok is voltak kéznél, így nem volt nehéz harapnivalóhoz jókedvű társakat toborozni.

Miska szívesen gyakorolta a vonókezelést, mi pedig táncoltunk önfeledten és a tangó ütemére dúdoltuk, hogy „csak egy nap a világ”. Az pedig, hogy „holnap mire ébredünk” ebben a mámoros búfelejtő hangulatban igazából nem érdekelt senkit sem.

Szóval a háziak is jól jártak, meg mi is. Az esti kiruccanásainkról hazatérni néha elég hangosra sikerült és ez általában éjfél után történt. Egyszer a fogatolt tüzekek készülségével minden kerülőút ellenére összeakadtunk, de le kellett válniuk, mivel mi többen voltunk, mint ők, és mindannyiunknál volt fegyver. Bizonyítani sem tudták volna kilétünket, ha abban a töksötétben helyben hagyva őket reggelig az árokban pihennek.

Ebben a hetekben talákoztunk úgynevezett hátratelepített levontékkal, akiket a Horthy-rezsim kivont az orosz megszállás alá kerülő területekről. Szívfájdító látvány volt.

Mint megtudtuk, valamennyi katona földesúr birtokán dolgoztak egy törzsőrmester felügyelete mellett. A front vonulása miatt tovább kellett települniük, így kerültek Nagyatádra. Nyári ruhában jöttek el még otthonról, amit azóta már megviselt az idő és a munka, amit végeztek. Némelyeken a teljesen szétfoszlott ruhát, vagy cipőt használt katona felszerelés pótolta. A bőröndöt, vagy ládát karóra fűzve vállon vitték, menetelve és énekelve a város utcáján, hogy Horthy Miklós katonája vagyok. Pajtáiban laktak és el voltak teljesen tetvesedve, hiszen minden tisztálkodási lehetőségük az a gémeskút volt, amit a tanya kínált.

Nagyatádon takarmányrépa-szedésre állították be őket. Az ispán naponta kétszer főzetett nekik, amit ők a határban található kukorica, répa, burgonya sütésével pótoltak. Ezek a 15-16 éves gyerekek állandóan éhesek voltak. Mielőtt Nagyatádról elvonultunk, parancsnokunk a hátrahagyásra kerülő alsó és felső ruházatból, valamint bakancsokból jelentős mennyiséget a gyerekeknek átadott. Örömmel láttak a cseréhez. A törzsőrmester parancsnokuk emberségesnek látszott, a tőle telhető módon segítette a fiukat.

Amikor az idő váltott és barátságtalan hűvös, ködös reggelek köszöntöttek be, nem volt kellemes munka a répaszedés a bokáig érő sárban. Nem csoda, hogy ezeknek a répasorok között tántorgó gyerekeknek egy része negyvennégy ószen a Hunyadi páncélos alakulatok valamelyikéhez szédült. Bizonyára kalandvágó is akadt közöttük, akiket a beígért megdicsőülés fűtött, de többségét a répaföldtől való elvállás vágya vezette a bizonytalanságba.

Nagyatádon ért minket utol a szégyen, hogy Szálasi „nemzetvezetőre” esküt tettünk. A hadseregben tilos volt minden politikai megnyilvánulás, így akkor a nyilasokat nem is ismerhettük. Hogy kártékony férgek azt csak később, szerepkörükből adódóan láthattuk. Akkor mindenesetre az állomásparancsnokság egy tisztje, valamint egy nyilas egyenruhás küldött jelenlétében az alkalomnak megfelelően honvédesküt tettünk. A vezérszöveget olvasó nyilas után, amit kellett eldörmögtük.

A rendszer korrupt városi tisztviselőinek jóvoltából a nyilasok a város lakói körében még bizonyos népszerűsége is szert tettek. Hosszú idő óta nem kaptak a családok cipővásárlási és talpalási utalványt. Az elsikkasztott utalványok elégedetlenséget szültek. A hatalomátvétel után a nyilasok ezt az elégedetlenséget is meglovalták. Miután magukat, illetve családtagjaikat többrendbelileg lábbelivel ellátták, a fennmaradó készletet nagy népszerűség közepette teljes egészében kiosztották. Minden cipőboltot megnyitottak, az osztás időpontját meghirdették, és sorban állás alapján az érdeklődők bemehettek és lábméretüknek megfelelő cipőt választhattak.

Elfoglaltságunk a toborzás időszakában alig akadt. Heteken át a mindennap ismétlődő légiriadók jelentették a változatosságot. Ezek a légiriadók gyakran éjszaka is sorra kerültek, de nem nagyon zavart bennünket, ki sem dugtuk többnyire az orrunkat. A napközbeni riadókhoz viszont kedves emlékek kötődnek.

Az iskola udvara mögötti területen szántó terült el, ahol abban az időben nagy kiterjedésű kukoricás volt. Bizonyára ez a körülmény alakíthatta ki még a mi ideérkezésünk előtti időben azt, hogy a közvetlen környék lakói a légiriadó alkalmával itt húzódtak meg. Még a nyár folyamán itt állomásozó katonák fedett árkokat, valamint néhány fő befogadására alkalmas bunkerokat építettek és a sziréna elhallgatását követően a szomszédos utcák civil lakói és mi katonák eltűntünk ezekben a létesítményekben.

A katonák részéről az óvóhelyre történő elvonulás természetes volt, hiszen erre vonatkozóan állandó használatra kötelező parancs volt érvényben, de a polgári lakosság meglehetősen lazán tett eleget a megbízottak felszólításának. Ebben akkor állt be változás, amikor egy napon a Jugók irányába hazafelé tartó valamilyen nemzetiségű gépek, feltehetően maradék terhüket leszórták a városra és azok jelentős kárt okoztak a közeli konzervgyárban. Ezt követően a bunkerok látogatottabbak lettek. Az iskolával szemben lévő házban lakó családból egy leányka rendszeresen az említett óvóhelyre járt. Feltűnően csinos jelenség volt, nem lehetett nem észrevenni. Akkor már napok óta számon tartottam és vártam az alkalmat, hogy megismerkedjem vele.

Az egyik légiriadó alkalmával ügyeletes voltam, az én feladatomban lett az egység riasztása. Volt alkalmam megvárni, amíg mindenki elvonul az óvóhelyre, én utolsónak maradtam. Természetesen tudtam, hogy melyik bunkert kell felkeresnem. Egyszóval megismerkedtünk. A későbbiekben kiderült, hogy egymás iránti érdeklődésünk kölcsönös volt. Szobája ablaka a térre nézett és varrógépe az ablak mellé volt elhelyezve. Onnét a mi iskolából való ki-be közlekedésünket jól szemmel tudta tartani, de felfedezte az én ablakon át mutatkozó érdeklődésemet is.

Ezt követően szép napokat töltöttünk el egymás közelében. Minden nap ajándék volt a sorstól, amit még Nagyatádon tölthettem. Örültem a nappaloknak, mert a légiriadók összehoztak minket. Örültem az estéknek, amikor a kivilágítatlan mellékutcákon egymás kezét fogva hosszabb sétákat tehattunk. A séták alkalmával, ahogy bakancsom koppanása visszhangzott a kövezeten, úgy verte vissza szívem dobbanását is az izgalom, hogy vele lehetek. Örültem, hogy néha ellopott szép őszi délutánokon sétálhattunk kettesben a Rinya-patak partján. Az idő múlását annyira nem tartottuk számon, hogy mire feleszméltünk a patakhoz közeli, annak folyását követő kis tavak víztükre ragyogott vissza ránk, pedig e tavacsok több kilométernyi távolságra voltak a várostól.

A városbéli séták időközben egyre zavartabbak lettek. Fekete egyenruhás nyilasok kószáltak a város utcáin és friss hatalmuktól megtáltosodva ezek a suhancok unos-untalan zaklatták a katonákat is. A kötekedőbbek elvárták, hogy a katonák előre köszönjenek. Ez általában nem nagyon valósult meg, hiszen a Horthy-rendszer katonái tiszteletadása a látható rendfokozat kötelező tiszteletét jelentette, amit az alacsonyabb rendfokozatú gyakorolt az akár csak eggyel magasabb rendfokozatú felé. Ezeknek a pasasoknak látható rendfokozatuk nem volt, vagy legalábbis velük azt ismertetni senki nem tartotta fontosnak. Tisztjeink is szóvá tették, hogy az egyenruhás pártszolgálatosok útközben leszólítják őket kötekedő szándékkal. Szólóban közlekedni akkor már nem volt célszerű.

Irénnel megnehezült a kapcsolat fenntartása. Az utcai séták elmaradtak, lakásukra nem voltam bejáratos, csak a légiriadók találkozásit tudtuk megnyújtani. Egy türelmetlen időszakomban valamilyen ürüggyel bekopogtam hozzájuk, az édesanyja is otthon volt, Irén bemutatott neki. Kedvesen fogadott, beszélgettünk, de elköszöntemkor újabb látogatásra nem biztatott. Utóbb Iréntől megtudtam, hogy távozásom után hosszas megbeszélés tárgya voltam az anya és lánya között. Irén anyja azt az álláspontot képviselte, hogy néhány hetes háborús ismeretségből nem várható jövőbe mutató kapcsolat, nincs értelme semmilyen biztatásnak, de kereken nem is tiltotta le az alkalomszerű találkozás lehetőségét. Az anya szemszögéből nézve talán igaza volt, de nem tudhatta, hogy ez az ismeretség mélyebben fészkel már bennem, mint a szű az évszázados fában. Bármilyen örültséget megtettem volna akkor, ha csak egy biztató szó elhangzott volna részéről. Néhányszor találkoztunk még, rövid beszélgetésekre még nyílt alkalom, de hamarosan eljött a távozás ideje is.

/Folytatjuk.../

Gaál Ernő: Nyári zápor

Kárpátok ketrece zárt gerincű katlan
Tűzforró a mélység s nincs felhő odafönt
Ki rendíthetetlen a napimádatban,
– hisz' ványadt testét csak e fény élteti –
Az is epedve vár „újkori vízözönt”,
Melynek hűvösében enyhét remélheti.

A pirosuló alkony fülledt óráiban
Sátram falai közt oltalmat keresek.
Nem tudom, hogy sorsom tábláira mi van
Hieroglifákkal jövendömül festve,
S hogy mit kódolnak e kultikus rejtjelek:
Békés lesz az éj, vagy háborús az este...?

Csendes szunnyadásból alighogy fölérzek,
Már csordul is a lég, rám sírva bánatát:
Cikk-cakk villámfényben duhaj-vad dörgések,
Őserő keltette pazar tűzijáték,
Mely fölsérti az ég ónszürke kárpitját,
De szívemnek gyógyír: áldott Úrajándék.

Tamás István: Az erdők királya

A zöld tisztás közepén
a nyúl harsogva kiáltja.
Én vagyok a legbátrabb
az erdők-mezők királya.

Mosolyog a kis mókus
fenn a tölgyfa odvába.
Huncutkodva játékból
makkal megdobálja.

– Te kis mit ugrálsz
mássz csak le a fáról.
S meglátod mit kapsz majd
az erdők királyától.

Potyogtak a makkok
sűrűn a nagy szájhősre.
Messziről hallatszott
a Róka, ravasz nevetése.

Ki itt az erdők királya?
Üvöltötte a ravaszdi.
Futott is a hős nyúl
azóta sehol nem látni.

Figyeli a kis mókus
a zöld tisztás közepét.
Ha arra sétál a Róka
makk koppan a fején.

Örömeben ilyenkor
ugrál ágról ágra.
Döntsétek el magatok,
hogyan ki az erdők királya!

Szalay Anikó: Nyílik a nyár

Nyílik a szivárvány nyár,
mint rózsza sodrott szirma ring,
édes illattal terhes a világ,
álom és valóság arcon simít.

Időben, térben, végtelenben
fut az élet, készül a jövő,
s a Te megújult szíved-lelked
sejtjeidben más-más testet ölt.

Zúgó vihar, kacagó napfény,
vízözön és bársony fuvallat,
színes tarkaság, mely eléd lép
és mutat sötétet, fényt,
mely ragyogtat vagy éppen eltakar.

De szíved békére int a zürzavarban.
Csendje feltölt, s új embert teremt.
Ugye érted a kérést? A hangok kavalkádja
feléd száll sietve, és néked üzen

a harmat, mely fűszálak hegyén libben,
a felkelő nap, a nyugvó alkonyat,
tedd amit lehet, biztos lehetsz benne:
győzni fog erőd, s egy szent akarat!

Pogány Zoltán: Válassz ki egy csillagot

Messze van még az alkonyat!
Sárga csukában battyog a nap,
lány táncát lükteti a rét
libben fűszoknya, leng virágkalap,
fénycsík festeget nyúlherét.

Nézd, az ég krémje ott lebeg
a messzi, ringódzó tó felett
vadrécék felhője vonul
toronyiránt, mi most kondít delet...
...hát szíved mitől alkonyul?

Nem látom én jól azt az éjt,
mi búd mély sötétjén rengve kélt.
Mitől lett est...? Sötéted ott
miből fakad, hol Nap ragyog reményt?
Ha nem látsz fényt: meg sem kapod!

Válassz ki hát egy csillagot,
s ha sötét rejt, hidd, hogy megkapod
csillagfényétől önmagad
fényét, hisz mélyed örökké ragyog...

Mohácsi Józsefné Zsóka: Nyitott szívű maffiózók

Anni felvette a telefont, kellemes női hang arra invitálta, hogy másnap reggel Miskolcon a sportcsarnok előtt festmény bemutató lesz, aki részt vesz, kap egy szép festményt, és autóbusz kiránduláson vehet részt Miskolc környékén, majd egy finom ebéddel is vendégül látják.

Anni másnap elkészítette az ebédet, és azt mondta férjének és két gyermekének, hogy fél tízkor lesz a bemutató, gondolom egy óra, fél kettő körül otthon lesz.

– Elmegyek, mert egy szép festményt akarok a szobámba.

Gergő, a nagyfia felállt és azt mondta:

– Veled megyek anya!

Nagyon sokan részt vettek a kiállításon, vagy hat gyermek is volt, olyan 6-7 évesek lehettek. A kiállítás után két autóbusz telt meg az érdeklődőkkel. A ragyogó napsütésben jó kedvűen indultak útnak, a buszon halk zene szólt. Váratlanul felszállt tíz fekete kosztümös, fehér blúzós, szép szőke hölgy, olyan húsz év körüliek lehettek. Az utasokat üdítővel és vodkával kínálgatták, kedvesen érdeklődtek a családjukról, munkahelyükről, lakásukról, megélhetésükről, kedvenc szórakozásukról.

Közben a busz ment előre, gyorsan, ki a városból. Dél lett, majd egy óra, de a busz csak ment, robogott előre. Az utasok kezdtek nyugtalankodni, a gyerekek éhesek voltak, szerettek volna már hazamenni. Az ég beborult, dörgött és villámlott. Egyre többen kérdezték:

– Hová megyünk?

– A paradicsomba megyünk, ahol egy szép és finom ebéd vár minket. – felelték a kosztümös lányok.

A busz nagy sokára, valahol a szlovák határ környékén egy erdő melletti, gyönyörű kastély előtt megállt, fél négy volt már. A tíz nő katonásan, köszönés nélkül levonult a buszról, helyüket tíz fekete öltönyös férfi vette át, és udvariasan tessékelték be őket a káprázatos, csillogó-villogó paradicsomba.

A fáradt és éhes, többnyire melegítőbe öltözött, reklám szatyros utasok esetlenül botorkáltak a fényűző kastély bordó szőnyegén. Mindenfelé mesterséges egzotikus fák és virágok voltak. Egy lépcsőn lementek egy terembe, ahol egy háromdimenziós vetítés várta őket. Az erdő közepén vaddisznók csörtettek félelmetesen feljűk, majd tűntek el a semmiben. Énekes madarak röppentek fel mellőlük, lenyűgöző volt, a gyerekek tapsoltak örömben. A látványtól részegülten szálltak be egy üveg liftbe, amely felvitte őket az emeletre, ahol hat darab úszómedence kéklött, körülötte pálmafák lengedeztek, halk zene szólt a háttérből. A termet tükrök vették körül, ezekkel is felerősítve a hatást.

Rövid ismertető után végre ebédhez invitáltak mindenkit. Természetesen az ebédlő is luxust és gazdag kényelmet árasztott magából, szegény miskolciak szinte leülni sem mertek a bordó kárpitos székekre.

Minden asztalhoz két vendég és két feketeruhás férfi ült.

A finom ebéd közben burkolt beszélgetés folyt, meggyőző, kicsit erőszakos indokok hangzottak el a feketeruhások oldaláról, hogy itt a nagy lehetőség, a nagy üzlet a vendégek előtt... a kastély külföldi tulajdonosa befektetőket keres, akik társtulajdonosai lehetnek az ehhez hasonló a közel jövőben épülő kastélyoknak... sok kedvezmény, nyeresi lehetőségek stb., az idegenforgalomnak jó borsos áron kiadnák a szobákat, csak úgy dőlne a pénz...

Az utasok közül kb. tízen bedőltek a kecsegtető üzleti ajánlatnak és aláírták sebtiben a szerződést is. A feketeruhások ezután, munkájukat elvégezve eltűntek.

A busz már zuhogó esőben indult el Miskolc felé. Anna a gépkocsivezetőt megkérte, hogy álljon már meg a Cementgyárnál, vagy az SZTK-nál, mert már 11 óra volt, a buszok is ritkábban jártak, na meg esernyő sem volt náluk.

A buszvezető azonban kérlelhetetlen volt:

– Csak a Búza-téren állhatok meg. – és robogott tovább.

A buszvezetőt megkérdezték:

– Mi lesz, ha valaki nem tudja fizetni a részleteket, vagy nem lesz elég turista, nem lesz bevétel. Mi lesz akkor?

– Jelzalog a lakásra, ott van a szerződésben. Aláírták!

Megérkeztünk a Búza-térre, mindenki kapott egy képeslap nagyságú festményt. Sokan szitkozódva, de a nők közül többen sírva szálltak le a buszról. Annáék éjfél után, átázva értek haza. Ők szerencséjükre nem írtak alá semmit...

Azt hiszem érdemes elgondolkozni ezen a történeten, ne dőljünk be a látszólag nyitott szívvel közeledő feketeruhás maffiózóknak.

Mohácsi Józsefné Zsóka festménye

Farkas Eleonóra: Ki vagy te?

A gondolat csupán fogoly
míg agyunk mélyén bujdokol.
Amint kifejezésre jut:
építő, s rontó alagút.

Beszédünk is csak néma hang
amíg bennünk buzog alatt,
s falat emel, vagy döntve szól:
mikor ítél, vagy igazol.

Szívünk az érzelem folyam...
Ember alkotta medre van.
Telíti sok kis könny patak,
olykor meg mosolyívet rak.

A kéz ellenség és barát.
Szabad döntéssel bizza rád
a dolgok rejtett menetét...
Néha utolsó menedék.

A szemed saját ablakod.
Belőle lelked láthatod.
Bezárhatod, hogy a világ
ne sértse félenk dallamát.

A lábad szilárd sziklakő,
hegyeket mozgató erő.
Elsegít bármerre haladsz
a fényben váltó nap alatt.

Ezek a szolgakész jelek
gyúrják át testté lényedet.
Te meghúzódhatsz e mögött,
mint eseménytől üldözött.

„TERVEZTEK” mindezek fölött,
a perctelen idő között.

Kovács Péter festménye

*Okányi Kiss Ferenc: Az a szó...
/orynak/*

Azt a szót
amely életkedvet fakaszt
megvetem.

Azt a szót
amely érzelmet dagaszt
elátkozom.

Azt a szót
amely szenvedélyes szeretetre ingerel
eltiprom.

Azt a szót
amely reményemet temeti
megalázom.

Azt a szót
amely vérlüktetésem ébreszti
szívemből kiszakítom.

azt a szót
amely érzelmem nevetségesé teszi
gyehennánk démonjainak adom.

Azt a szót
amely jó tette szólít
ellene istennel perlekedem.

Azt a szót
amely életem disz-koronája volt
eltüntettem.

Azt a szót
amely balgaságom gyötrelme
ki kell mondanom,
azt a szót amely
szeretettel éget
nevetségessé teszem.
De tudom... mellette kell
MARADNOM! E szó a SZERETET!

Papp Judit: Tévedés

A beléd álmodott
világot szerettem,
de te nem az voltál
akit én kerestem.
Ma már tudom
egy álmoképet kergettem,
de valójában nem téged,
az „ÁLMOT” szerettem.

Varga István: Bartók Béla és kora

Az 1880-as években járunk. A kiegyezés megtörtént és több éve Tisza Kálmán a miniszterelnök Magyarországon. Ez az időszaka az országnak az integrálódás ideje volt Magyarország több nemzetiségű, több vallású, nevében mégis egy nyelvű ország volt. Az asszimiláció időszaka nem erőszakosan telt. Nem beolvasztásról, hanem önkéntes beolvadásról volt szó. A Benes-korszakkal ellentétben azonban nem erőszakos beavatkozásról, önkéntes asszimilálódásról volt szó.

Az országot tájegységenként különböző nemzetiségű, német, orosz, szláv, zsidó ajkú emberek lakták és fokozatosan olvadtak a magyarság soraiba a saját kultúrájukból is egy darabkát beleolvasztva a miénkbe. Tisza Kálmán erről így fogalmazott: „Nem voltam és nem leszek az erőszakos magyarításnak híve soha, mert meggyőződésem, hogy a nemzetiséget vagy nyelvet terjeszteni erővel nem lehet.”

Ebben a korban született meg Bartók Béla, és ebből a korszakból merítve erőt szívta magába az emberszeretetet, mely nem ismerhet nációt, etnikumot, nyelvet. Ezzel az érzéssel szerette az országot színes és gazdag kultúrájával együtt.

1881-ben Nagyszentmiklóson művész, zeneszerző és néprajzkutató. Paula városról városra vándorolva Pozsonyban letelepedve zenei gimnáziumi tanulmányait is itt fejezte. Később a Budapesti Királyi zeneszerző tanítványa lett. Az első paraszzenét.

Az eltelt időszak történései közül igazságszolgáltatás fejlődését, nyitását törvénybe lépő cselekedetek voltak híru pert: Dreyfus kapitány perét. E az Oroszországból érkező zsidó népesség asszimilációja. Az 1895. évi törvényesen bevett vallásá Eötvös Károly államügyész küzdelme

Simon M. Veronika festménye

erejéből ellenezte és fékezni próbálta az antiszemizmust. Még Kossuth Lajos is hallatta szavát Torinóból ez ügyben. A nemzeti egyenjogúságért folytatott harc elkötelezettje volt Eötvös Loránd vallás és közoktatásügyi miniszter ki törvényerejűvé tette a felsőházzal a vallásfelekezetek egyenjogúsítását, a születés és a házasság kötelező anyakönyvezését. Folytathatnánk a sort Kállay Béni kitűnő fordításaival, Baross Gábor, Wekerle Sándor, Szilágyi Dezső nézeteivel. E korszakkal találkozott az ifjú Bartók, erről hallott nap mint nap az utcán mint közeli múltból és a jelenről. Ő is hasonló gondolatokkal élhetett, ha meglátta a nép szavában azt a művészi öserőt és kincset, melyet meg kellett, hogy örökítsen.

Bartók rendszeres népzene gyűjtésbe fogott. Kísérleti kompozícióival meglepte környezetét és újszerű megközelítése modern keretek közé szorította kialakuló stílusát. Egy évtizeden át szorgalmasan jegyzetelte a népzenei motívumokat, népdalokat. De más is szerepet játszott az életében, mégpedig a szerelem. Egyéni stílusában nagy szerepe volt a szerelemnek is, az érzelmi válságnak, melyet Geyer Stefi hegedű művésznő okozott. 1909-ben feleségül vette Zeigler Mártát, kitől első fia született. Ebben az időszakban különösen a parasztmuzsika archaikus vonásai érdekelték. 1906-tól szoros együttműködés alakult ki közte és Kodály Zoltán között.

Az ősi zene 1913-ban Bartókot Algériába vezette, majd 1936-ban Törökországba. De erről majd legközelebb.

/Folytatjuk.../

Popity Vargáné Mohácsi Kinga: Egy megdöbentő igaz történet

2006. március 17. háromnegyed tizenkettő. Esős, hűvös nap volt.

A hideg szél gomolygó felhőket űzött az égen. A természet már sóvárogva várta a tavasz közeledtét. Itt-ott hókupacok jelezték, hogy a tél nehezen adja meg magát, de már madarak éneke is szállt a széllel, biztos jeleként a tavasz közeledtének.

Este, tanítás után fázósan bandukoltam hazafelé az iskolából. Mivel lekéstem a buszt, a minap történt megdöbentő történet kavargott a fejemben. A miskolci Csabai kapui Semmelweis Kórházban egy néhány nappal ezelőtt szült barátnőmet akartam meglátogatni. Az SZTK előtti Hírös pogácsa sütő és árusító bódénál friss, sajtos pogácsát akartam venni a barátnőmnek, mert tudtam, hogy nagyon szereti. Gondoltam még tanítás előtt meglátogatom, mivel a családja csak este tud bemenni hozzá.

A süteményesnél csak néhányan álltak a sorban, mert egymás után jöttek a buszok a megállóba s a hidegben inkább mindenki oda igyekezett. Mögöttem is csak egy 75 év körüli bácsika állt bottal a kezében, elsős unokáját akarta megörvendeztetni a tegnap kapott piros pontokért, kevés pénzecskéjét neki adva, hogy vegyen magának belőle pogácsát vagy süteményt.

Az ablaktól már kicsit félreálltam, hogy elpakoljam a vásároltakat, mikor hangos ordításra lettem figyelmes. A kislány kikérte a túrós rétecskáját, s boldogan köszönve kínálta volna a nagypapáját. A kis öreg az ablaknak háttal, kissé távolabb állt, figyelte a zebrán átsiető tömeget, mikor bentről a 28-30 év körüli szőke, magas árus fiatalember hangos szitkozódó ordibálására ő is „felkapta a fejét”.

– Na mi lesz már öreg? Miért nem mondd már végre, hogy mit akarsz? Ilyen hülye minden vén nyugdíjas! Csak arra jók, hogy a tizennegyedik havi nyugdíjat követeljük, és elszedjük tőlünk a fizetésünket! Csak a markukat tudják tartani a segélyért, meg koldulni! Minden nyugdíjast ki kellene nyírni, nem még folyton nyugdíjmelést, meg tizennegyedik havi nyugdíjat adni nekik! Mi bezzeg sosem kapunk emelést! – mondta ordítva a Hírös pogácsaárus fiatalember.

Szegény kisöreg botos bácsika a megdöbbenéstől majdnem sírva húzta el az ablaktól kis unokáját és szégyenkezve mondta nekem:

– Ő most miről beszél? Hisz háttal álltam az ablaknak! A kis unokám vásárolt, nem én. Azért mert megöregedtem, így belém kell taposni? Nem tehetek róla, hogy megöregedtem, 42 évig tisztességesen, becsületesen dolgoztam a gyárban. Én nem kértem sem a 13., sem a 14. havi nyugdíjat, miért adják? Ha szegényen is, de megélek a saját kis nyugdíjamból! Az öreg már csak teher, akit ki kell dobni, vagy belerúgni! – mondta.

– Szegény nagyapó, én nagyon, nagyon szeretlek Téged, gyere menjünk haza. – vigasztalta az unokája.

Mint külső szemlélő, nem tudtam szó nélkül megállni ezt a nem minden napi esetet, és felháborodva visszaléptem az ablakhoz:

– Szégyellje magát! – mondtam – Miért megy az ilyen ember eladónak, aki ilyen pimaszul beszél egy idős vevővel? Ezt nem fogom szó nélkül hagyni! – mondtam és „faképnél” hagytam a meglepődött árust.

Még jó, hogy a mai fiatalok nagy része tisztelettudó, s nem így gondolkodik, mint ő – töprengtem eltűnődve.

Timkó Gábor: Utolsó kívánság

A betegség, mely megtámadta előbb megalázta, aztán megnyomorította. Vidám, életerős fiatal volt, a kézilabda nagy szerelmese. Rajongott ezért a sportért, rengeteg érmet nyert, melyek a szobája falán díszlettek. Aztán egyik napról a másikra leépült. Tolószékbe kényszerült és testileg teljesen nyomorék lett. Remény nem volt a gyógyulásra, mert a betegség a lelkét is emésztette. Meghalni akart. Érezte napról napra, estéről estére rosszabbodik az állapota, mitől szülei is lelkileg megtörttek. A teste már nem volt az övé, de a lelke igen és a kézilabda iránt érzett szeretete ugyanúgy megmaradt, mint a betegsége előtt.

Teltek-múltak a hónapok és a fenti szobában már nem egy ember lakott, hanem egy élőhalott. Arca beesett, szemei kidülledtek, bőre elhalványult és felrepedezett, és a betegséget egy megnevezhetetlen bűz is kísérte, mely örökre beivódott a szoba falaiba. Később elvesztette hallását és beszélni sem tudott már. Viszont a szeme olyan éles volt, mint a sasé.

Etették, itatták, pelenkálták, s titkon mindenki azt kívánta, bárcsak vége volna...

A könyvek világában élt, a külvilág elveszett számára. A könyv volt az egyetlen menedéke, ahová elbújhatott maga elől. Néha az újságba is belenézett, de mivel abban csak „emberi” dolgok voltak, mindig félredobta. Ám ezen a napon talált valami érdekes cikket: az ő városában rendezik meg az országos kézilabda bajnokságot. Az éjszaka, az ágyában egész idő alatt a versenyre gondolt, majd hajnalban elszenderült. Álmában egy angyal látogatta meg és közölte vele, hogy van egy utolsó kívánsága, mert holnap meghal. A fiú azt kérte, hogy mehessen el a versenyre.

Másnap boldogan kelt fel, mert tudta este már nem alszik itt, hanem egy másik világban... Megnézte jól a szobáját, mely annyi sok emléket adott neki. Elbúcsúzott a testvérétől és szüleitől, akik nem értették őt, hiszen sohasem búcsúzkodott.

A versenyre és utolsó útjára az édesanyja kísérte el, aki nem sejtette, hogy nélküle tér haza. A nézőtér legelején adtak nekik szabad helyet, hogy a fiú legjobban láthassa a mérkőzést. A verseny elkezdődött, és ő fürge szemekkel nézte a labda útját és a két csapat játékát. Egyszer csak fentről egy hosszú lángoszlop ereszkedett le, melyet senki sem látott, hiszen nem evilági volt. A sötét láng a fiúra hullott, átölelte, s testét felemésztette, majd ahogy jött úgy el is tűnt. A nézők észre sem vették, hogy az a tolószékes fiúcska eltűnt. Az anyja pillantotta csak meg az üresen álló széket, de őt valamilyen földöntúli erő nyugtatta, és tudta: ennek így kellett történnie.

Üresen tolt haza a széket, és most már tudta, miért búcsúzkodott a fia. A házuk előtt a fiú bátyja várta őket, de mikor meglátta, hogy a szék a testvére nélkül gurul, anyját kérdezte: „hol van ő?” Anyja válaszolta: „ő most már nincs többé, soha”. Az apa is kijött és mikor megtudta mi történt, visszament a házba és keservesen sírt. Az anya utoljára felvitte a széket fia szobájába, ahol a bűz még mindig ott terjengett, majd örökre lezárta a szobát.

Mindhárman tudták, hogy a fiú eltávozott, de érezték a jelenlétét. Néha nyögéseket és a tolókocsi kerekeinek nyikorgását hallották a fenti lezárt szobában. A fiú aznap mikor meghalt visszaröppent a házukba, és egy-két napig lebegett ott mindenütt. Boldog volt, mert szabad volt, mint a madár és könnyű, mint a levegő, és az a világ, ahová most költözött, a legszebb és a legboldogabb volt.

Szülei és testvére álmában újra elköszönt tőlük, és mondta nekik, hogy nagyon boldog és ne aggódjanak, mert a halál után mindenkire egy szebb és csodálatosabb élet vár. Az ember a földön is élhetne ilyen boldogan, de az anyagi világ miatt a lelki értékek megsemmisülnek. Aztán elröppent fel-fel táncolva, mosolyogva, mert hívta vissza az a világ, mely most már az ő otthona volt.

Leskó Imre: Akit szeretsz

Az ember él, érez és alkot,
akkor is, ha háta már hajlott.
Teremt magának, de másnak is,
ha csalódik olykor, bánja is...

Az ember szeret, mert lelke van.
Szíve dobban de halkabban.
Kár, ha üteme halkan,
elvész az örök tavaszban.

Ha a magány, fojtogató már.
Ha üres szobád valakire vár...
Gondolj bele: változást ígér,
de több kell érte a semmiér'.

Akit szeretsz, ne csak szeresd.
Gondolatait, vágyait is keresd!
Az élethez tartozik az is,
naponta hozz áldozatot is.

Ne mondj le, önző se legyél.
Küzdj meg társad kegyeiért.
Ha nem jut eszedbe semmi más,
egy lencseleves is alkotás!

Minden élményt, együtt megosztva,
ránézni virágzó bokorra,
s ha látod a borult eget,
űzd el a zordon fellegeket!

Bízva várj meg holnapot, jövőt,
az alkotni vágyás ad erőt.
Bukdácsolva de lankadatlanul,
míg él az ember mindég tanul.

Nálad akkor én is tanultam,
hogy meg ne tagadjam múltam.
Hozzám, csak felzárkózni lehet,
velem csak az foghat kezét.

Kádár Éva: Bohókás ajánlat

Vigyél magaddal álmaidba!
Kísérlek ijesztő utakon,
s ha jön a rém –,
csápokkal hadonászva,
megóvna tőle két karom.

Nincs már mitől félnem e-világon.
Bátorságom néked följán lom,
álmaidban hasznát veheted...
Nyújtsd hát kezedet!

A szakadékon átröpít a szándék.
Súlyom sincsen,
leszek csupán egy árnyék,
mely eltűnik amikor akarod.

Kinek nincsen már mit veszíteni.

Sélléy Attila: A költő
/Akác István sírjánál, 2005/

Poéta sorsa a szenvedés,
Halk szavak suttogása.
Kottád, melyből játszottál,
Élet írta, hisz tanítód volt.

Írtál kemény,
Sorsidéző verseket.
Fájó élet volt a tiéd,
Költő voltál és vagy, hisz' idézünk.

Tested elragadta a halál,
Szenvedésed folytatod odaát.
Sorsod zengi dalod,
Fájásod síron túli.

Mi szólunk hozzád,
Lassú álmodó zenével.
Zenénk egy húron pendül,
Hisz' sorsunk összeforrt a tiéddel.

Porrá örölte testedet a föld.
Csontod ül koponyád körül,
Melyre babérokot rakott
A magyar sors kegyetlenül.

Székhács László: Vajk fiai,
vigyázzátok!

szólongat a tárogató,
visszhangzik hegyek között,
lecsap a völgyekbe,
szabadul a magasba,
s elterül a síkon,
lágyan hullámzik a rónán,
ott síró hegedűszó kereng,
ölelgetik, csavarják egymást,
magukat egymásba furják,
furulya futamokkal színeze
a szíved tárogatják,
felverik mélyről érzelmedet,
lüktetik, hajszolják,
nézz körül, láss, hallj,
emeld hát arcod, hangod,
ébredj fel, ébredj, ébredj,
mint régen, most se hagyd
álnok veszésbe szabadságod, ...

Vajk fiai, vigyázzátok,
s adjátok tovább, s tovább,
a zászlót, pajzsot,
s velük az élő szabadságot!

Varga Ibofya: Magány

Hogy milyen nap van
 Mindegy a magánynak
 A homokóra percek
 Oly üressé válnak
 Az jó, ha néha
 Valami egy pillanatra
 A napokat
 Változatossá teszi
 Egy elmaradt
 Reggeli
 Egy kapcsolathány
 Egy szundítás
 A mindegy ebéd után
 Egy áramszünet
 Vagy víznélküliség
 Váratlan hideg
 Száraz kiflivég
 Csak egy jelző: kis
 Helyett a nagy
 S észre sem venni
 Hogy már ott se vagy.

Egerszegi Sándor: Kijátástalanság

A szuronyok árnyékában
 nem terem virág.
 Hervad a határ,
 nincsen szerelem,
 minden gyötrem.
 Nincsen tudomány.
 Sápadt a leány,
 elhalkul a szó,
 minden borzasztó.
 Megbénul a nyelv,
 nem elv már az elv
 Arat a halál.

Nem bújhatsz el, nincs esélyed
 rád is rád talál.
 Nincs nevetés,
 minden szenvedés.
 Megszűnik a tánc,
 csörög a rablánc.
 Minden tettetés,
 nő a rettegés
 szorít a bilincs
 semmi jogod nincs.

Lászkai Erzsébet: A búzaszem

Egy búzaszemben
 ott az egész nyár.
 Benne lüktetnek
 arányló táblák.
 Rejti millió
 magvető arcát,
 mozdulatát,
 kaszasuhogás
 ősi zenéjét,
 kiperdő kalász
 mámorosító
 szép muzsikáját.
 S pirosan izzó
 forró kemencék,
 kenyér illatát.
 Frissen szelt cipók
 mennyei ízét.
 S rejti dagasztásban
 fáradt nagyanyám
 szelíd mosolyát,
 s izzó kemencénél
 forróbb ölelését.

Demény Zita: Fehér rózsaszál

Körül nem fogható,
 de mégis benned van,
 önmagadból adhatod,
 nem földi kincs,
 melyet a tolvaj elvihet,
 vagy a moly, rozsdá emészt meg.
 Nem pártol el tőled,
 kedves, fehér rózsaszál,
 mely felszárítja könnyeidet,
 bekötözi a sebeidet.
 Nem kér tőled, mégis ad,
 s betölti szíved árkádjait.
 Kitarhatod, kérhetsz belőle,
 ám még nincs arra szó,
 mily boldogság megérezni,
 másoknak odanyújtani azt
 a tiszta szeretetet,
 a krisztusi szeretetet,
 mely a legnagyobb kincs a világon.

Sélley Attila fotója

Szabó Sándor: A vers

Gejzirként tör fel
a sötét mélyből,
forró testéből
a vörös naplementében
millió csillogó
föld-könnyet permetez
az alvó világ kihunyó
fátyolos tekintetére.

Szépsége elkápráztat,
minden egyes cseppjében
megpihen a pillanat,
majd utat tör a fellegekbe,
sodrása magával ragad,
lebegsz érzelmeidben,
a remény és a kék forgatagában,
míg el nem ereszti kezéd,
hogyan felébredj a mában.

Varga István: A való világ közepén

Rideg házfalak szürke szívvel dohognak,
Álmos villamosok vassíneken morognak.
Az ólom súlyú időben mantrákat rezegnek,
homályos szemmel kiutat keresnek.
A szelíd bonchok a megváltással hálnak.
Kifutott tejszagú reggellel várnak.
Hárpia mód verdesnek iromba kotló sok.
Kasszát nyitnak a csemegés árusok.
Fakerítés fogai törve,
izzadt kezekkel megzsinegelve.
Az autópályák hangosan zokognak,
a gépcsodák nesztelen suhannak,
A hulló halál ladikján állva
sok ezer lélek szürkére ázva.
Gyenge madárhang csipogó szívvel,
éhesen kopogtat elvászott csőrrel
a való világ közepén.

Kedves Olvasó!

Lapunk következő rendelési határideje: augusztus 1.
Következő lapzárta: augusztus 15.

Emlékeztető!

- A *Nyitott szívvel* című pályázatunk beadási határideje 2006. június 1-je (volt).
- A *Nyitott szívvel* című jubileumi antológiánk bekerülési határideje: 2006. augusztus 1.
- A *II. Tarcali HAT-MAIT Alkotótábor* jelentkezési határideje: 2006. július 31.
- június 8-án; július 13-án és augusztus 10-én alkotóműhelyt tartunk a miskolci Civil Ház Klub-termében 15 órától.

Programjainkra mindenkit sok szeretettel várunk!

Simon M. Veronika festménye

Szabó Zsolt: Végtelen vizeken

/Simon M. Veronika Sétahajó c. festménye alá/

Semmi közepén vak sétahajó
Imbolyog sodorja útján a szél
Mámora megérint felkavaró
Orkáni hangja fájdalmat mesél
Nem pihen az élet – tengeri táj
Monoton morajlik egyre hány-vet
Vitorlád vásznára fest a homály
Eszményi lélek-leple eltemet
Ringató bölcsőjébe a magány
Olyan mint óceáni habléány
Néma hangja múltta fagyva sokat
Ihletett szomjas szívemen villant
Kezed varázsa lelkemben a lant
Aléltan csobbant hullám-sorsokat

Hír-telen

Hírlevél az alkotóművészetek szerelmeseinek

Kiadja a Magyar Alkotók Internetes Társulása
Közhasznú Egyesület

Felelős kiadó: Szabó Sándor, a MAIT elnöke

Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Szerkesztők: Édes Richárd, Szabó Sándor és
Varga István

Szerkesztőség: 3516. Miskolc, Pf.: 4.

Honlap: <http://mait.ini.hu>
E-mail: mait@freemail.hu

Megjelenik az NCA támogatásával